

SYM BIOO SI

S. A. Keränen

Symbioosi

S. A. Keränen

SYMBIOOSI

© 2017 S. A. Keränen

Kustantaja: BoD – Books on Demand, Helsinki, Suomi

Valmistaja: BoD – Books on Demand, Norderstedt, Saksa

ISBN: 978-952-339-938-9

Kannen kuvat: Hanna Rauma

1. luku

”Katso nyt noita sormia. Tuo on taidetta. Näetkö, miten se käsittelee kolikoita? Tuollaisten sormien omistajan täytyy olla taiteilija.”

Kelly läpsäisi minua käsivarteen. ”Luke, muruseni, tuijottaisitko vähän vähemmän ilmiselvästi? Asiakkaat luulevat jatkán olevan joku räjähdysvalmis itsemurhapommittaja. Sitä paitsi tuossa ei ole mitään taiteellista. Sehän räplää rahoja kuin ne olisi kaivettu vesiruumiin hanurista.”

”Mikä on vain viisasta. Mistä sitä tietää, missä nuokin myntit ovat olleet? Noista voi saada syyliä tai vaikka sikalentsun, jollei ole varovainen.”

”Kuten myös ovenkahvoista. Niistä voi saada jopa sukupuolitaudin.”

”Eikä voi.”

”Kyllä vaan voi. Eräs kaverini sai herpesksen siitä keskustan marketista.”

”Ihan takuulla.”

”Joo joo. Tutkimuksen mukaan monet miehet eivät pese käsiään vessassa käynnin jälkeen, joten niissä voi kulkeutua ties mitä eritteitä. Täälläkin on todennäköisesti jokainen ovenkahva täynnä penisbasilleja ja pallihiikeä.”

”Kiitti, Kelly. Juuri tuon halusin kuulla ruokatauon kynnyksellä.”

”Ei kai banaanipojulla pitäisi olla ongelmia pallihien kanssa?”

Kelly ei kääntänyt päätään, mutta keskisormi singahti pystyyn ja osui maaliinsa. ”Painu helvettiin, Gary. Pilaat maiseman.”

Minä en ollut yhtä lunki mitä tuli idioottien huomiotta jättämiseen, ja silmäni vääntyivät puhujan suuntaan. Garyn hapan naama näytti tavallistakin happamammalta, vähän kuin sitruunalta, jolle pakkojuotettiin etikkaa. Teki mieli lausua havainto ääneen, mutta olin tehnyt pyhän päätöksen, etten koskaan tarjoilisi hänelle motiivia tappelun aloittamiseen tai Hyeenalle syytä henkilökunnan äkilliseen vähentämiseen. Gary avasi suunsa antaakseen Kellylle takaisin ja epäilemättä odotettavissa oli jotain äärimmäisen kekseliästä, kuten ’raivohullu narttu’ tai ’kaappilesbo’, mutta samalla hetkellä joku uskalias rouva päätti lähestyä meitä. Gary oli lähimpänä ja seiso, joten hän joutui asiakkaan palveluntarpeen kohteeksi.

”Mennään.” Muorin anastettua Garyn huomion Kelly vinkkasi minulle, ja lähdimme hipsimään matkailuhyllyjen suuntaan. Periaatteessa vuoroa oli

vielä jäljellä viisi minuuttia, mutta liike oli sen verran hiljainen, että oli samantekevää, notkuisimmeko tiskin takana vai taukokuoneessa. Kellokortin saattoi leimata tauon aloittamisen jälkeenkin. Ja koska me olimme nyt tauolla, se merkitsi, että muut joutuisivat odottamaan paluutamme. Kaupan puolella oli oltava aina vähintään kaksi asiakaspalvelijaa, esinaisemme määräys.

”Miten viikonloppu meni?” kysyin, kun istuimme asiakkaiden ahneiden lonkeroiden ja vatipäisten työkavereiden kommenttien ulottumattomissa. Kelly puski kelmuateriansa mikroon ja täytti vedenkeitTIMEN, minä istuin pöytään ja aloin kuoria voileipää muoveista. Joku oli jättänyt pöydälle viime vuoden seinäkalerin, jonka kuvissa isotissiset blondit makasivat autojen konepelleillä. Työnsin sen vaivihkaa sanomalehtien alle, kun kollegani oli selin.

”Päin helvettiä. Kävin lauantaina siellä uudessa lattaripaikassa. Koko paikka täynnä punaniskaisia rekkamiehiä. Siitä näyttäisi tulevan jokin keskiiän kriisistä kärsivien sikojen lihatiski.” Kelly puisteli itseään niin kuin inho ei muuten olisi käynyt selväksi. ”Raivostuttavaa, että sen kerran, kun tähän kaupunkiin tulee lattareihin erikoistunut mesta, oksettavat hyypiöt valtaavat sen välittömästi. Mitä pahusta ne körmyt edes tekevät siellä? Tonnista vetoa, ettei kukaan niistä kuuntele kotona mitään Iglesiasta.”

Otin haukun leivästäni. Majoneesi oli ehtinyt kastella pohjan liittäiseksi möhjöksi ja täytteet maistuivat hunajalla kuorrutetuilta pahvinpalasilta. Piti oikein tarkistaa pakettiin painettu nimi. Kanavoileipä siinä sanottiin, mutta tämä törky oli kyllä yhtä kaukana kanasta kuin Hyeena leppoisasta ja oikeudenmukaisesta pomosta. Pitäisikö itsekin siirtyä mikroaterioihin?

”Ehkä ne kuvittelevat löytävänsä sieltä tosielämän Jennifer Lopezin.”

Kelly kohautti toista olkapäätänsä. ”Voi olla. Vähän näytti siltä, että ne luulivat minuakin julkkikseksi – ainakin saamastani huomiosta päätellen.” Hän kaivoi eväänsä mikrosta ja lätsähti tuolille minua vastapäätä. Käsi ojentui nappaamaan jonkin kosmetiikkakatalogin lehtipinosta. Tyttökaleri pysyi piilossa. ”Lähdepä lauantaina minun kanssani Diabloon.”

”Katsotaan. Oli vähän puhetta, että pidämme Kevinin kanssa Heavy Rain-maratonin.”

”Ota Kevin mukaan. Joudatte pelaamaan sunnuntaina krapulassa.”

Kelly ei ollut peli-ihmisiä eikä ymmärtänyt, että pelaaminen vaati omis-
tautumista. Pelimaraton ei ollut maraton, jollei se kestänyt koko viikonloppua. Heavy Rain oli maannut Pleikkarini vieressä jo kolme viikkoa,

edelleen myyntikelmutuksessa, koska olimme sopineet Kevinin kanssa, että se korkattaisiin yhdessä. Otin toisen haukun leivästäni ja totesin, että Kellyn keitetty kukkakaalikin näytti houkuttelevammalta kuin oma evääni. Tänä iltana tekisin kämpillä jotain hyvää sapuskaa, jota voisin ottaa huomenna mukaan töihin.

”Katsotaan”, toistin.

”Sinulle tekisi hyvää käydä välillä ulkona. Voisit tavata hyvännäköisiä miehiä.” Kelly kallisti päätään ja luki ajatukseni. ”Niitä on muitakin kuin Reed.”

”Ei niitä kyllä Diablostä löydy.”

”Miksei löytyisi? Kai siihenkin mestaan muutama vähemmistön edustaja mahtuu. Eivät vain ole niin äärimmilleen vietyjä. Valitat aina, ettei halua mitään hajuvedenkatkuista hörsöä. Sinun pitää etsiä muualta kuin homo-baareista.”

Pyh, minä en etsinyt. Minä *tavoittelin*.

”Entä jos Reed on siellä?” Kelly jatkoi. ”Ehkä meidän pitäisi mainostaa sen kuullen, kuinka loistavat kemut Diablossa on lauantaina.”

”Ei Reed käy sellaisissa paikoissa.”

”Miten niin ei käy?”

”Ei vain käy.”

”Mistä sinä sen tiedät?”

”Se ei koskaan puhu mistään baareista tai kemuista.”

”Ei se puhu mistään muustakaan. Paitsi siitä halvatun katajasta. Jeesus, miksi joku haluaa kasvattaa katajaa parvekkeellaan? Ei voi käsittää.” Kelly vilkaisi taakseen, varmisti, että taukokuoneen oviaukko oli tyhjä. ”Sillä jätkällä viiraa kupolissa. Se ei tarkoita, etteikö se kävisi jossain. Diablohan on juuri oikeanlainen mesta sille, vaikkei siellä olekaan katajia.”

”Ehkä se on vain innostunut puutarhanhoidosta”, puolustelin.

”Muuttaisi omakotitaloon.”

Ei kaikilla ollut mahdollisuutta muuttaa omakotitaloon, vaikka kuinka olisi rakastanut puutarhaa, mutta turha siitä oli muistuttaa, kun Kelly oli jo päättänyt, että Reed oli kummallinen. Minun oli vain periaatteesta pidettävä ihastukseni puolia. Puolusteluistani ei kyllä tainnut olla hyötyä kenellekään, vähiten minulle itselleni. Reed ei ollut koskaan kuulemassa, kuinka urheasti kumosin Kellyn väitteitä. Olisiko hän arvostanut samaansa tukea, jos olisi sattunut todistamaan keskustelujamme? Ei hajuakaan.

Katajasta ei riittänyt sen enempää ruodittavaa. Ei meillä olisi ollut

tilaisuuttakaan, sillä huoneen ovi kolahti ja Meredith kopisteli sisäpuolelle. Hän soi meille hillityn tervehdyksen ja suunnisti suoraan tilan läpi puku-huoneille. Meredith vietti vain äärimmäisen harvoin aikaa taukokuoneessa. Hänellä ei koskaan ollut eväitä mukana, eikä hän langanohuesta varresta päätellen syönytäkään mitään. Hän ei myöskään juonut työpaikan teetä tai kahvia vaan piipahti tauolla läheiseen Starbucksiin. Joskus hän toi vihreällä logolla koristellun pahvimukin mukanaan töihin, mutta vain ja ainoastaan sen, ei ikinä bagelia tai muffinssia tai edes voileipää. Työyhteisöimme suurimpia arvoituksia oli se, miten hänen kaltaisensa Christian Diorin mainoksesta kloonattu ilmestys oli päätynyt töihin kirjakauppaan. Viime marraskuun tienoilla olimme lyöneet vetoa, kuinka kauan Meredith pysyisi Campbell Booksilla. Siitä vedosta ainoastaan minun ja Garyn veikkaukset olivat voimassa, mutta kukaan ei tainnut enää muistaa kyseistä uhkapeliä. Kuvioihin oli joka tapauksessa tullut muita intressejä.

Kelly palasi aiheeseen heti ylimääräisten korvien poistuttua. ”Minusta siinä jatkässä on jotain pielessä. En osaa sanoa mitä, mutta... vähän kuin se olisi väärässä paikassa väärään aikaan. Muistatko, kun se oli ensimmäistä kertaa kassalla?”

”Sehän on hankalaa.” En minäkään ollut osannut käyttää kassaa ensimmäisenä työpäivänäni. Ei sitä taitoa opetettu peruskoulussa.

”Ei, tollo! En tarkoita rahan käsittelyä tai kassaohjelmaa vaan sitä muovipussin kanssa pööpöilyä.”

”Niin se juttu.” Muistin toki sen tapauksen – muistin kaikki Reedtiin liittyvät tapaukset – ja olin heti tiennyt, mihin Kelly viittasi. Toivoin vain, että hän olisi unohtanut sen, mutta nähtävästi niin ei ollut käynyt. En keksinyt puolustusta, koska kirjan sullominen muovipussiin ei ollut mikään syöpähoitojen keksimiseen verrattava toimi. Jokainen täysi-ikäinen ihminen on sullonut kirjan muovipussiin muutaman kerran elämässään.

Nide oli lopulta mennyt pussiin, ei siinä mitään. Eikä olisi saanut tuomita niin herkästi. Emmehän me tienneet syytä Reedin epäröintiin. Yleensä ihmisillä on syy poikkeavaan toimintaansa. Ehkä Reedillä oli jokin psyko-neuro-motorinen ongelma, ja Kelly olisi tuntenut itsensä halpamaiseksi, jos olisi tiennyt siitä. Tosin minusta oli näyttänyt siltä, ettei kyse ollut niinkään motorisesta kömpelyydestä kuin muovipussin itsensä aiheuttamasta hämmennyksestä.

Keksin vihdoin vasta-argumentin. ”Ehkä se yritti tarkistaa, onko pussi bio-hajoava.”

Kelly tuhahti ja käänsi katalogista seuraavan sivun. Hän oli plarannut läpyskää jo puoleenväliin kiinnittämättä huomiota yhteenkään tuotteeseen. ”Siinä jatkässä on jotain kummallista, sano minun sanoneen. Sinä et vain näe sitä ennen kuin riisit nuo sydämenmuotoiset lasit sil-miltäsi.”

Ehkä minä olin vähän puolueellinen, mutta ei tässä väännetty kättä ydinvoimasta tai kuolemanrangaistuksen sallimisesta, eikä meistä kumpikaan välttämättä saisi koskaan vahvistusta kannalleen. Tämä oli vain taukokuoneessa käytyä joutavanpäiväistä juoruilua. Sain olla juuri sitä mieltä kuin halusin.

”Yritän vain saada sinut näkemään tilanteen vähän objektiivisemmin”, Kelly sanoi ennen kuin painoi silmänsä puuteritarjouksiin.

”Ei kai sillä ole väliä, miten minä näen tilanteen, koska se ei ole kiinnostunut minusta. Se on joka tapauksessa hetero.”

”En menisi vannomaan.”

Räpistelin ryhdikkäämpään asentoon tuolillani. Pumpuni napautti kylkiluihin merkiksi siitä, että keskustelun mielenkiintoisuus tuplaantui juuri. Oliko Kelly kuullut jotain? ”Kuinka niin?”

”Meijeritesti.” Seuralaiseni pudisti päätään. ”Ei läpäissyt.”

”Ovatko kaikki heterot tosiaan niin tissiorientoituneita, että seksuaalisen suuntauksen pystyy päättelemään silmien harhailusta?” Äänestäni tihkui huolestuttava määrä toiveikkuutta.

”Ovat.”

Vajosin takaisin penkille ja tajusin pureskelevani huultani kuin mikäkin amerikkalaisen teinityttöleffan tähti. Voisiko Reed tosiaan...? Ei, sateenkaari-tutkani ei hälyttänyt, ja se erehtyi vain äärimmäisen harvoin. Reed oli ollut meillä tarpeeksi kauan tietävien silmäyksien vaihtamiseen eikä niitä ollut ilmennyt. Toisin kuin Kelly kuvitteli, en ollut päästänyt ihastustani karkaamaan järjen ulottumattomiin. Menneisyydessä oli tullut takkiin sen verran kovaa, että tunteidenhallintaan oli pakko panostaa.

Minulla oli aika huono kuva siitä, miten heteromiehen pää toimi, enkä halunnut kritisoida meijeritestiä, mutta luotin silti enemmän omaan intuitiooni. Tietysti Reed saattoi olla homo ja vain niin tiiviissä parisuhteessa, ettei muiden miesten vilkuilu käynyt päinsä, mutta hei, sellaisia miehiä oli ehkä yksi miljoonasta. Hän olisi voinut siitä huolimatta katsoa minua ilmoittaakseen olevansa samaa maata.

Paljon *olisi*-asioita. Kuukausi takana, eikä yhdestäkään ollut varmuutta. Mikään ei ollut mennyt suunnitelmien mukaan, sikäli kun minulla enää oli

mitään suunnitelmaa. Alussa tavoitteeni oli kai ollut päästä Reedin kanssa ystävällismielisiin väleihin, mutta kun päivät vilistivät ohi ja jokainen tilaisuus puhua hänelle kaatui hänen äkilliseen poistumiseensa, asiakkaan väliintuloon tai omaan jänistykseeni, toivo alkoi hapertua. Reed kuului selvästi niihin ihmisiin, joiden mielestä työpaikka oli työn tekemistä, ei ihmissuhteiden luomista varten. Hän ei vaikuttanut olevan erityisesti kenenkään kaveri, mutta jutteli kyllä Garylle, Stulle ja silloin tällöin Meredithille. Minulle ja Kellylle ei juteltu, mutta me olimmekin roska-sakkia. Entä jos Kellyn testi oli oikeassa ja Reed oli maanmiehiäni, mutta vain liian ujo kontaktin ottamiseen? Ehkei hän halunnut työpaikalle mitään draamaa. Luoja tiesi, etten minäkään ollut halunnut, mutta sen kärryn ohjaket oli ajat sitten riistetty käsistäni. Kenties Reed oli jopa kiinnostunut minusta, mutta hänen ujoutensa pakotti hänet välttelemään minua.

Järkeilyssäni oli kolme Muttaa: Reed ei ollut lainkaan ujon oloinen, homotutkani ei vielääkään hälyttänyt, ja kolmanneksi, oli tilanne mikä hyvänsä, en saisi potkittua itseäni tekemään sille mitään. Odottelu oli kasvattanut lähestymisestä Everestin kokoisen vuoren enkä uskonut saavani nujerrettua sitä aivan lähitulevaisuudessa.

”Lähdetkö lauantaina Diabloon?” Kelly tiedusteli.

”Katsotaan.”

Työpäivän loppu matoi ohitse. Ainoa valopilkku oli Garyn vuoron aikainen loppuminen, mutta siitä ei riittänyt iloa kuin kymmeneksi minuutiksi, kun Hyeena nakitti minut ja Kellyn purkamaan pahvilootia. Tavallisesti kykenimme tekemään puuhasta hauskaa, mutta luonnollisesti muija päätti sillä kertaa jäädä luetteloimaan uutuusniteet itse. Reed pysyi kaupan puolella. Kun olisin edes kerran päässyt hänen kanssaan samaan hommaan, mutta jostain syystä Hyeena näki parhaaksi pitää meidät erillämme. Koko juttu haiskahti salaliitolta.

Kuuden maissa leimasin korttini ulos. Tai olin leimaamassa, kun kuulin ääntä, jota ei yleensä kuullut enää tässä vaiheessa työpäivää: paperin kahinaa. Ääni tuli takahuoneesta. Kelly se ei voinut olla, sillä olin nähnyt hänen juuri kävelevän ulos. Kuka olikin, kävisin moikkaamassa, jotta tyyppi tietäisi olevansa viimeinen talossa ja huolehtisi ovet lukkoon.

Jos olisin pysähtynyt miettimään, olisin luultavasti hoksannut kaikki mahdolliset vaihtoehdot. Kelly oli lähtenyt, Gary oli lähtenyt, Meredith oli lähtenyt, Hyeena oli lähtenyt. Mutta en minä ajatellut, kävelin vain äänen

suuntaan, mistä hyvästä koin kynnyksellä pienimuotoisen sydänkohtauksen. Ja minulla oli sentään vahva sydän. Huonot keuhkot ehkä, mutta sydämessä ei ollut vikaa. Jos se oli vahva, miksi sen oli pakko reagoida kaikkiin täysin tavanomaisiin ärsykkeisiin kuin ne olisivat olleet kohtirynnistäviä sarvikuonoja?

Töksähdin ovensuuhun ja jäin töllystelemään takahuoneessa aukeavaa näytelmää, joka ei todennäköisesti vastannut näytelmää kenenkään muun kuin minun mielestäni. Kurkustani purkautui huokaus, mutta onnistuin painamaan sen takaisin samaa reittiä. Kelly alkoi olla oikeassa toivotto-muuteni suhteen. Olin niin mennyttä miestä kuin kukaan voi olla. Mutta minkä minä sille voin, että tielleni oli tupsahtanut ensiluokkainen näyte-kappale jumalaisten miesten ulottuvuudesta? Ja minkä voin sillekään, ettei hän lähtenyt kotiin samaan aikaan kuin muut? Ei takuulla ollut minun vikani, että hän seisoj työajan päättymisen jälkeen takahuoneessa kaikessa koreudessaan. Jumalaisena, hehkuvana, kimaltavana...

Seis. Ei. Ei sentään kimaltavana.

Unohdetaan ne adjektiivit. Mikään niistä ei kuitenkaan olisi onnistunut täydellisesti kuvaamaan häntä.

Reed seisoj kopiokoneen ääressä ja näytti keskittyneen kommunikoimaan sen kanssa, kunnes vieras läsnäolo havahdutti hänet. Hän nosti päänsä ja kurkisti ovelle, kohtasi silmäni. En muistanut, milloin hän oli viimeksi katsonut minua, vain minua. Luultavasti kyseinen tapahtuma sijoittui ensikohtaamisemme alkusekunteihin. Järisyttävä hien aalto holahti lävitseni ja liimasi paidan kainaloihin. Deodorantti oli luvannut pitää kuivana jopa kaksikymmentäneljä tuntia. Mainoksessa sporttinen adonis rymysi viidakossa, loikki kallionkielekkeeltä toiselle ja muistaakseni paini jopa jellonan kanssa, mutta ilmeisesti tököttiä ei ollut koskaan testattu todellisissa ääri-olosuhteissa.

Sano jotain. Herranjumala, sano jotain!

Öö...

Sano jotain. Mitä tahansa. Vaikka 'hei'!

Kykenin ainoastaan ajattelemaan, kuinka kirotun hikiseltä oloni tuntui. Heti, kun selviäisin tästä, kirjoittaisin sapenkitkerän reklamaation deodorantin valmistajalle ja panisin vielä mukaan näytteet mönjän tehottomuudesta.

Reed silmäili minua päästä varpaisiin. Se oli kirjallisuusklisee, mutta tällä kertaa todella tapahtui niin. Hän jopa pysähtyi kenkiini niin pitkäksi aikaa, että aloin pohtia, olinko pukeutunut aamulla jalkaani vaaleanpunaiset pörrö-

tohvelit.

Ei ollut yllätys, että Reed puhui ensimmäisenä. Minä olin keskittynyt rukoilemaan korkeammilta voimilta, että kenkäni olivat mustat tai edes miehekkään ruskeat.

”Lukehan se oli?”

Hyvä luoja, hän tietää nimeni, hän tietää nimeni!

”Sinä olet se pohjoismaalainen?”

Hän tietää muutakin kuin nimeni!

”Joo”, vastasin mielestäni erittäin rennosti enkä lainkaan hikisesti. Pyyhkäisin hartialleni levinneen poninhännän selkäni taakse eleellä, jonka toivoin näyttävän huolettomalta. ”Ja sinä...”

”Sinä hommailet miesten kanssa.”

Sanat lipesivät otteestani. Olisi pitänyt arvata, mistä hän minut tunsi. *Luke, se myymälän ainoa homppeli.* Reed oli sentään ollut meillä reilut kolmekymmentä vuorokautta. Siinä ajassa Gary ja Stu olivat ehtineet valaista häntä moninkertaisesti eräiden kollegoiden mieltymyksistä ja mahdollisesti myös siitä käsittämättömästä perättömien juorujen sarjasta, jota saattoi paremman sanan puutteessa kutsua perse-episodiksi. Se alkoi siis hetkestä, jolloin kuulin – omien lähteideni kautta luonnollisesti – Stun väittäneen, että olin tuijottanut hänen persettään. Voi pojat, saanen nauraa. Stulla oli niin vetelä ahteri, ettei sitä kestänyt katsoa kahdesti, jos mieli pitää aamiaisen vatsassaan. Juttu ei vain jäänyt siihen, vaan pian Gary totesi huomanneensa saman ilmiön, siis että työpaikan ainoa homoseksuaali oli pällistellyt myös hänen kallisarvoisia istumalihaksiaan kuin kadulle hylättyä rahasäkkiä. Huhu sai lopulta niin messeivät siivet, että mikäli sitä oli uskominen, olin tuijottanut joka ainoan miespuolisen kollegan ja asiakkaan hanuria niin, etten ollut kuukausiin saanut töitani tehtyä. Käytännössä olin täysin sokea kaikille muille ärsykeille kuin miesten perseille. Jep, niinhän se yleensä meni.

Jos ihan rehellisiä oltiin, olin saattanut vilkaista Garyn takamusta muutamaa otteeseen. Se ei nimittäin ollut mikään ruma peräsin. Mutta en todellakaan ollut ikinä tuijottanut sitä. Kyllä itse kenenkin katse silloin tällöin harhaili. Kuinka moni uskalsi väittää, ettei tuijottaisi sirkuskummajaista, jos sellainen sattuisi kävelemään kadulla vastaan? Sitä paitsi jos tuijotuksesta puhuttiin, niiden kahden olisi pitänyt nähdä, millaisella hartaudella he itse pällistelivät Kellyn rintavarustusta. Suunnittelin joskus videoivani salaa sitä möllötystä ja esittäväni tulokset seuraavissa firman

bileissä.

Oli siis hyvin mahdollista, että he olivat kertoneet minun vähän turhan vilkkaasti harhailevista silmistäni, enkä voinut kieltää, etteikö Reedin kohdalla juoruissa olisi ollut perää. Siinä oli oivallinen lähtökohta keskustelulle.

Kun vielä pohdin, miten tuollaiseen kommenttiin vastattiin vai vastattiinko ollenkaan – ehkä olisi pitänyt vain lähteä kävelemään – Reed puhui uudelleen: ”Miksi?”

Miksi? Okei, nyt aloin olla varma, ettei Kelly ihan lämpimikseen mainostanut Reedin olevan kotoisin kuun pimeältä puolelta. Joltain kaislamajassa kasvaneelta alkuasukkaalta tuollaisen kysymyksen olisi vielä hyväksynyt, mutta Reed oli sivistynyt länsimaalainen. Pohjoismaalainen jopa, jos epämääräisiä huhuja oli uskominen.

”Miksikö? No tuota, minä nyt satun...”

Jätkä repesi nauramaan kesken lauseeni. Vaikenin ällistyneenä. Reed hekotteli vähän aikaa ja virnisti sitten minulle tavalla, joka olisi toisessa yhteydessä saattanut olla hyvin hurmaava.

”Se oli vitsi.”

Häh? Vitsi?

Huojennus sekoittui närkästykseen. Olipa hauska vitsi, suorastaan ratkiriemukas. Joillain asioilla ei vitsailtu. Tunnistin pettymyksen lytistävän aallon, kun se valui vatsaani ja iski ne sydämenmuotoiset lasit silmiltä. Olin kuvitellut Reedin olevan järkevä, vaikka enhän minä tiennyt hänestä käytännössä mitään. Hän saattoi olla vaikka kiihkomielinen uusnatsi. Toisaalta niin radikaali ajatusmaailma olisi varmasti näkynyt päällepäin symboleina tai ajeltuna päänahkana. Ehkä hänellä oli vain huono huumorintaju. Nauroin kankeasti hänen kanssaan, kun en halunnut vaikuttaa tosikolta. Kelly olisi hävennyt puolestani, jos olisi nähnyt minut.

Nauru loppui seinään. Reed vakavoitui ja pronssinvihreät silmät skannasivat minua ylhäältä alas. Hänellä oli käsittämättömän läpitunkeva katse, kuin hän olisi nähnyt suoraan toisten ajatuksiin. Toivon mukaan hän ei nähnyt minun ajatuksiani. Ne olivat painokelvottomia joka ainoa.

”Mikä ongelma sinulla on niiden kahden kanssa?” hän tiedusteli.

Ensimmäinen ajatukseni oli kysyä, keihin hän viittasi, mutta ei siinä ollut mitään mieltä. Minun nokkapokkani Garyn ja Stun kanssa oli yleistä tietoa. Jopa vakioasiakkaat tiesivät siitä.

”Ne eivät oikein tykkää, että makaan miesten kanssa.”

Reedin kulmat painuivat kurttuun. ”Mutta ethän sinä sitä työpaikalla tee.

Asutko heidän kanssaan samassa asunnossa?”

Purskahdin. ”En. Ne nyt vain ovat sellaisia. Pelkäävät, että homous tarttuu tai jotain.”

”Eikö homoseksuaalisuus ole synnynäinen ominaisuus? Miten sellainen voisi tarttua?”

Olin äimistynyt. Ensinnäkin siitä, että Reed puhui jutusta harvinaisen naiivisti, kuin ei olisi voinut uskoa jollakulla olevan ongelmia ihmisten seksuaalisen orientaation kanssa, ja toiseksi siitä, että ylipäättään puhuimme orientaatiostani työpaikan takahuoneessa. Tämä oli ensimmäinen kerta, kun juttelin hänen kanssaan. Siihen mennessä sananvaihtomme oli koostunut tervehtimisistä, ja mihinkäs keskustelu johtikaan? Kevin sanoi, että minun pitäisi tottua. Siinä vaiheessa, kun ulostautui kaapista, sai varautua selittelemään valtavirrasta poikkeavia mieltymyksiään. Niin oli jokaisen vähemmistön edustajan kohdalla. Oikeastaan oli sama hoitaa epämiellyttävä velvollisuus pois jo esittelyhetkellä: ’Hauska tutustua, olen John. Homo/vegetaristi/absolutisti/ateisti/minulla on puujalka.’

”Hyvä kysymys. Ehkä se pitäisi esittää niille kahdelle.”

Reed kallisteli pohtivana päätään, ja minuun iski hätä. Ei kai hän tosissaan aikonut mennä jututtamaan Garyä ja Stuta?

”Ei kannata vaivautua. Antaa niiden olla”, sanoin nopeasti. ”Oliko sinulla jokin ongelma? Siis kopioimisen kanssa?”

Huojennukseksi hän jätti aiheen ja kääntyi kopiokoneen puoleen. ”Joo. Näytätkö, miten tämä laite toimii? Edellisessä työpaikassani oli aivan toisenlainen kone.”

”Joo, toki. Tämä rakkine pelleilee kyllä aina silloin, kun ei pitäisi.” Laskin takkini tuolille ja siirryin hänen viereensä, niin lähelle kuin pystyin vaikuttamatta epätoivoiselta pervolta. Hän ei astunut kauemmas. Hyvä merkki, tai sitten hän puri hammasta ja yritti urheasti kestää läheisyyteni, jottei vaikuttaisi syrjivältä. Hengitin syvään, imin vierustoverini tuoksua. Kuka tiesi, milloin taas pääsisin hänen lähietäisyydelleen? Reedin tuoksu oli mieleenpainuva, jopa hiukan... erikoinen. Kirpeä, havumetsäinen. Ei epämiellyttävä tai tunkkainen, vain epätavallinen.

”Missä olit töissä ennen tätä?” uskaltauduin kysymään.

”Puutarhajuttuja”, hän vastasi. Odotin tarkempaa selostusta, mutta hänen huomionsa oli täysin kopiokoneessa. Puutarhajuttuja. Oli vain osuvaa, että tuoksui kasveille, jos vietti paljon aikaa puutarhahommissa. Vaikka en minä tiennyt, miltä oikeat puutarhurit tuoksuivat, kun olin läpeensä cityihminen,

mutta olisin voinut kuvitella, että juuri siltä kuin Reed. Edellinen työnkuva selitti myös innostuksen havupuihin. Pitäisi kertoa Kellylle, että Reedillä oli hyvä syy kasvattaa katajia parvekkeella.

Näytin, mitä näppäimiä painamalla kopiokoneen sai tottelemaan. Reed hoksasi idean nopeasti, mutta minulle jäi tunne, ettei hän ollut aikaisemmin käyttänyt minkäänlaista kopiokonetta. Näissä kaikissa oli sama toimintaperiaate ja samat merkit osoittamassa käynnistystä, nollausta ja muita keskeisiä toimintoja. Ei niiden löytäminen uudesta laitteesta niin työlästä ollut.

”Oletko sitten koulutukseltasi puutarhuri?” Halusin epätoivoisesti pitää keskustelua yllä. Hiljaisuus muuttuisi hyvin nopeasti kiusalliseksi ja pakotaisi minut lähtemään.

”En. Tiedän vain kasveista kaikenlaista.” Hän vilkaisi minua silmänurkastaan. ”Miksi kysyt? Onko sinulla jokin ongelmallinen huonekasvi?”

”Ei, muuten vain kysyin.” Saman tien, kun sanat lipsahtivat suustani, halusin potkia itseäni haaruksiin. Kuinka typerä ihminen voi olla? Reed tarjosi minulle lähempää tuttavuutta kultavadilla, enkä minä ymmärtänyt tarttua siihen. Olisi pitänyt heittää tarina kitukasvuisesta saniaisesta ja pyytää häntä tohtoroimaan sitä.

”Tämä toimii nyt. Sinun ei tarvitse enää jäädä.”

”Ai, okei. No...” Pohdin kuumeisesti verukkeita, joiden avulla olisin voinut vielä viipyä, mutta mieleni löi tyhjää. Jos jäisin vitkuttelemaan, hän kuvittelisi minun himoitsevan persettä ja orastava tuttavuus kuihtuisi heti alkuunsa. Parempi lähteä ja teeskennellä, etteivät hänen pakaransa kiinnostaneet. Näkisin hänet joka tapauksessa taas huomenna.

Hänellä oli kyllä aivan jumalainen peräpeili. Työhousujen beige, laskeutuva kangas myötäili hänen takamustaan ihan liian paljastavasti. Hän luultavasti kävi salilla tai juoksi tai pyöräili. Hyvät geenit täytyi myös olla, jotta pakaroista sai noin tiiviit ja pyöreät.

Selvä peli, Lukas. Sinä häivyt nyt.

”Minäpä menen sitten.” Poimin takkini tuolilta ja vedin sen harteilleni. ”Huomiseen siis.”

”Huomiseen. Hei, Luke”, hän huikkasi vielä, kun ehdin ovelle. Kurkistin häntä ja tavoitin silmissä omituisen kiillon, kuin hän olisi aikonut iskeä minulle silmää mutta oli tullut viime tipassa toisiin ajatuksiin. ”Kiitos avusta.”

Suupieleni kiskoivat väkisin vastakkaisiin suuntiin. Ei mitään mahdollisuuksia esittää coolia ja siveellisiä ajatuksia ajattelevaa ihmistä. Painoin

kasvoni piiloon hiusten taakse ennen kuin poskilla kummitteleva kuumuus muuttui punastukseksi. ”Eipä kestä.”

Harjoin hämäreiden kirjahyllyjen läpi ja vasta ulko-oven kolahdettua takanani annoin huulilleni luvan venyä leveään hymyyn.

"Pystyäkseni liikkumaan ihmisten keskuudessa minun täytyy olla kaiken aikaa naamioitunut ihmiseksi, ja se taas, kuten sanoin, kuluttaa paljon energiaa. Enemmän kuin itse pystyy tuottamaan tai ruoasta pystyy saamaan, ainakaan pidemmän päälle. Joten..."

"Joten..?" toistin. Minulla oli hyvä aavistus, mitä seuraavaksi tulisi.

"..se energia täytyy ottaa muualta."

"Te otatte sen ihmisistä?"

"Niin."

Pieni kirjakauppa kaakkoienglantilaisessa kaupungissa. Luke, 28-vuotias myyjä, on onnettomasti ihastunut työkaveriinsa Reediin. Työpaikkaromanssin tiellä ovat paitsi homokammoiset kollegat myös Reedin pohjaton kummallisuus. (Kassan käyttö ehkä vaatii opettelua, mutta kyllähän kaikkien pitäisi tietää, miten muovipussi toimii.)

Vastamäestä huolimatta Luken onnistuu houkutella Reed mukaansa viettämään huuruista baari-iltaa. Kun kaksikko seuraavana aamuna herää samasta asunnosta, Luke on varma, ettei mikään voi tarvella hänen onneaan. Mutta sitten Reed ehdottaa hänelle erikoislaatuista sopimusta...

Symbioosi yhdistelee maagista realismia, sateenkaarirakkautta ja kasvukertomusta. Se on tarina ennakkoluuloista, stereotypioista ja ihmissuhteista. Se on myös tarina itsensä löytämisestä ja hyväksymisestä.

9 789523 399389

Kannen kuvat: Hanna Rauma